1842

LEEUWARDER COURANT.

No. 67.

DINGSDAG den 23 AUGUSTUS.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-* en *Roggebrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 19 Augustus 1842, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 10,33.
Van de *Rogge* per last . . . . - 186,75.

Leeuwarden, den 20 Augustus 1842. *De Staatsraad, Gouverneur van Vriesland,* VAN SIJTZAMA.

Burgemeester en Wethouders der stad Leeuwarden, berigten, bij deze, dat na de laatst gedane opgave van ontvangsten, ten behoeve van de ongelukkig gewordene Kramers bij den brand van den 27 Julij ll., nog is ingekomen het zuiver bedrag van de bij de directie van het Algemeen Handelsblad ontvangene gelden, ter somma van *f* 171,04½, bedragende alzoo de totale som van de geheele collecte *f* 7922,10½.

Burgemeester en Wethouders brengen voorts ter kennis van de belanghebbenden, dat reeds heden een aanvang is gemaakt met de uitbetaling der gecollecteerde gelden, dat daarmede telken voormiddag, uitgezonderd des Zondags, zal worden gecontinueerd, ter Stads Secretarij van 9 tot 12 uur, en dat de rekening en verantwoording deswegens, door H.Ed. Achtb. opgemaakt, op tijd en plaats voornoemd, ter inzage van een iegelijk zal liggen, van heden af tot en met den 31 dezer.

Leeuwarden, den 22 Augustus 1842. *Burgemeester en Wethouders voornoemd,* VAN BOELENS. *Ter ordonnantie van dezelven,* M. S. DE WAL.

PRUISSEN.

BERLIJN, *den* 11 *Augustus.* Uit Kamenz schrijft men, dat de brand aldaar in de Leiterstraat door onvoorzigtigheid van eene vrouw is ontstaan. Het ⅗ gedeelte van de stad is verbrand. De ongelukkig gewordene inwoners hebben zich in de rondom liggende dorpen verspreid. De gebouwde eigendommen waren slechts voor 169,000 rijksdaalders verzekerd.

Van den 15*den.* Volgens de jongste berigten uit Petersburg waren de onderscheidene vorstelijke personen, die het zilveren bruilofsfeest des Keizers waren komen bijwonen, van daar vertrokken, met uitzondering van HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik der Nederlanden*, welke aldaar nog eenigen tijd zouden verblijven. Het keizerlijke hof resideerde bij voortduring te Peterhof, van waar de Keizer, met de grootvorsten *Alexander* en *Michael* (zijnen broeder), menigvuldige uitstappen deed naar het kamp van het garde-corps bij Krasnoje-Selo, ten einde aldaar de manoeuvres en oefeningen bij te wonen en in persoon te besturen. Van eene reis des Keizers en der Keizerin naar het buitenland vernam men niets; maar het zeggen was, dat Z. M. later in den herfst zich naar het zuiden des Rijks zoude begeven. — Voor het overige wordt in de berigten uit Petersburg geklaagd over aanhoudende zware regens in de noordelijke helft des Rijks.

DUITSCHLAND.

VAN DEN MAIN, *den* 14 *Augustus.* De geheimzinnige sluijer, die op de feesten rust, welke het hof te Petersburg in de verloopen week gevierd heeft, heeft aanleiding gegeven, dat de avontuurlijkste geruchten onder het volk verspreid werden, welke, hoe zonderlinger zij waren, des te begeeriger en ijveriger opgenomen en verder verbreid werden. Eene zamenzwering der grooten des rijks maakt de kern der geruchten uit, welke door krachtige maatregelen van den nog tijdig gewaarschuwden Keizer verijdeld zou zijn. De verdere omstandigheden verschillen, en laten dan aan den Keizer, door een der zaamgezworenen, dan aan den Grootvorst, door eene gesluijerde dame, het komplot verraden. Volgens de eene lezing zou de Keizer slechts, van een enkelen adjudant vergezeld, naar de zaamgezworenen in de vergadering zijn gejïld, den eersten den besten hunner hebben neergeschoten, en de anderen door zijne verrassende en imponerende tegenwoordigheid hebben ontwapend; eene andere lezing laat den Grootvorst met een geheel regement der garde opbreken, het huis, waar de zamengezworenen beraadslagen, bestormen, en deze allen gezamenlijk ombrengen. Geloofwaardige personen verzekeren echter, dat men in Petersburg niets van dergelijke voorvallen weet; de vreugde bij die feesten is echter gestoord door de tijdingen van het oorlogstooneel in Azië, waar het Russische leger eene volkomene nederlaag door de Tscherkessiers geleden heeft. Onder de familiën der grooten is er naauwelijks eene, die niet den dood van eenen zoon beweent, welke op het slagveld gebleven is. Om dezen rouw des lands te eerbiedigen, zouden de feestberigten achterwege zijn gebleven.

KEULEN, *den* 14 *Augustus.* De herfst-manoeuvres zullen spoedig eenen aanvang nemen. Dezelve zijn geregeld als volgt: 29 Augustus, het binnenrukken van al de troepen van het 8ste legerkorps in het legerkamp en in de kantonnementen bij Enskirchen; den 30 Augustus, manoeuvres in den uitgestrektsten zin; den 31sten groote parade; den 1 September, rustdag; den 2den en 3den veld-manoeuvres; den 4den (Zondag), rust; den 5den groote parade of manoeuvres in den uitgestreksten zin, voor Z. M. den Koning, beide armee-korpsen gezamenlijk. Den 6 September, veld-manoeuvres en betrekken der bivouaks, den 7den hetzelfde, den 8sten rustdag met voorposten-oefeningen; den 9den veldmanoeuvres; den 10den veld-manoeuvres en weder binnenrukken in het kamp en in de kantonnementen; den 11den rustdag; den 12den groote parade der beide legerkorpsen; den 13den terugmarsch der gezamenlijke troepen.

Men hoort alhier nog steeds van brand spreken. Te Tambach bij Gotha is den 11 Augustus brand ontstaan, welke ¾ gedeelte van het dorp, met kerk, schoolgebouw, posthuis en alle logementen, heeft vernield. Den 8sten dezer had er brand plaats te Crailsheim in Wurtemberg, en zijn verscheidene huizen afgebrand. In een enkel huis waren 5 kinderen een prooi der vlammen geworden. Het stadje Jelma, in het gouvernement Smolensk, verloor op den 21 en 22 Mei door brand ruim 50 woonhuizen en 32 winkels. De schade beloopt omtrent een half millioen roebels. Den 30 Mei heeft een brand in de stad Jesreurow, gouvernement Tula, 110 woonhuizen en 24 winkels vernield. Bij dien brand beliep de schade omtrent 441,414 zilveren roebels.

ENGELAND.

LONDEN, *den* 17 *Augustus.* Gelijk voorspeld was heeft H. M. den veldmaarschalk hertog *van Wellington*, bij open brieven van 15 dezer, tot opperbevelhebber der landmagt in het Vereenigd Koningrijk benoemd, ter vervanging van lord *Hill*, wiens gezondheid hem niet langer tot de waarneming van dien post in staat stelde. Denkelijk zal de hertog dien slechts tijdelijk vervullen en, dan door sir *George Murray* daarin vervangen worden.

H. M. heeft het voornemen aan den dag gelegd om eerstdaags Schotland met een bezoek te vereeren, en aan boord van het jagt *Royal George* derwaarts te gaan. Sommigen meenen echter dat de uitvoering van dit plan door de onlusten in de fabrijkdistricten vertraagd zal worden.

Die onlusten blijven de algemeene aandacht nog altijd op eene verontrustende wijze bezig houden. Ook de hooge Regering laat zich daaraan ernstig gelegen liggen. Na het houden van een Geheimen Raad, is Zaturdag avond eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij niet alleen alle vrederegters, sheriffs en andere burgerlijke ambtenaren vermaand worden tot het aanwenden van alle hunne pogingen, ter ontdekking en arrestatie der schuldigen, maar ook eene som van vijftig ponden sterling voor het aanbrengen en overleveren van ieder hunner wordt toegezegd, met bijvoeging der belofte van vergiffenis voor de aanbrengers, ingeval zij zelve met de oproermakers in verband mogten gestaan hebben. Dienzelfden avond is het derde bataillon der garde grenadiers langs den spoorweg naar Birmingham afgezonden, en zijn bevelen naar Woolwich gerigt, om een gedeelte der koninklijke artillerie aldaar marschvaardig te houden.

De berigten uit de fabrijkdistricten luiden minder gunstig, hoewel te Manchester alles rustig was en de voorgenomen volksvergadering, ten gevolge van het verbod der overheden, niet had plaats gehad, evenmin als de optogt tot het leggen van den grondsteen van een gedenkteeken voor den overleden *Henry Hunt*. Men bemerkte echter zeer weinig geneigdheid bij de oproeringen om den arbeid te hervatten. De bombazijnwerkers, eene talrijke klasse der fabrijkarbeiders aldaar en die veel invloed uitoefenen, waren de eenige, die tot dit einde eene zamenkomst gehouden en eene deputatie benoemd hebben om een onderhoud met hunne meesters te houden en dezelven te verzoeken zoodanige prijzen te betalen, als de handel kan opleveren.

Men verhaalt, dat de kleedermakers, schoenmakers en al de overige ambachten in de stad besloten hebben om morgen (heden) hun werk te verlaten, ofschoon zij heden aan den arbeid zijn; is dit wezenlijk het geval, alsdan zal de daar ter stede bestaande opschudding door deze toevoeging van ledigloopers aanmerkelijk worden vergroot. *Fergus O'Connor* was daar aangekomen, maar had zich niet in het publiek vertoond.

In Yorkshire breidden de onlusten zich verder uit; de muiters waren Leeds tot op 4 of 5 mijlen genaderd en hadden een aanval gedaan tegen een detachement van het 17de regement lanciers, daar ter stede garnizoen houdende, hetwelk eenige gevangenen escorteerde; twee der lanciers waren zwaar gekwetst geworden.

Te Blackburn (Lancashire) is men genoodzaakt geweest op het gepeupel, hetwelk de fabrijken aantastte, vuur te geven, waardoor eenigen gewond werden.

In de fabrieken van *Staffordshire*, te Shelton, heeft een ernstig oproer plaats gehad; de woningen van verscheiden autoriteiten, ontvangers der directe belastingen, enz. werden tegen den grond gehaald of in brand gestoken, en het policie-bureau geplunderd en de gevangenen bevrijd.

In de hoofdstad hebben de Chartisten gisteren avond ten getale van 8 à 10,000 eene vergadering gehouden, waarbij echter geen van de aanvoerders tegenwoordig was. Men besloot eene memorie aan de Koningin te rigten, met verzoek de troepen uit de oproerige distrikten terug te ontbieden en het charter aan te nemen als de wet van het land. Na drie kreten voor het charter, drie kreten voor de weerspannige wevers en drie kreten van afkeuring voor het gouvernement, ging de vergadering uiteen. Aan de straten is aangeplakt, dat morgen wederom eene vergadering zal plaats hebben. Heden trok hier een hoop gespuis door, zich naar Pentonville begevende, waar de chartisten gezegd worden insgelijks eene zamenkomst belegd te hebben. Deze vergaderingen zouden in gewone tijden te onbeduidend zijn om van te spreken, naardien eene vereeniging te Londen van ettelijke duizend menschen ter naauwernood de aandacht trekt, uit hoofde van de onbeduidendheid des getals, vergeleken met de ontzettende bevolking der hoofdstad; doch thans dienen zij om het gepeupel op te wekken, en hetgeen erger is, zij verlammen de geringe magt, waarover de regering kan beschikken, vermits zij belet wordt dezelve naar de fabrijkdistricten te zenden, waar zij met veel nut konde worden gebruikt.

Gisteren avond liep het gerucht, dat andermaal een aanslag tegen de Koningin was gedaan, doch gelukkiglijk is dit gerucht onwaar bevonden; hetgeen aanleiding tot dit gezegde heeft gegeven was de omstandigheid, dat een boeren kinkel Maandag avond op Windsor Castle tot in eene spreekkamer was doorgedrongen; men gelooft dat hij eenen knecht gevolgd is, die bier had gehaald. Hij werd gevangen genomen, doch niets verdachts werd bij hem gevonden; hij is naar Londen gezonden om geregtelijk ondervraagd te worden.

Het publiek kan volstrekt de bedoeling en de oogmerken der onlusten onder de fabrijk-arbeiders niet gissen; ook bestaat er verschil van gevoelen of die onlusten het gevolg zijn van geschillen tusschen de fabrijkanten en de wevers wegens de dagloonen, of eene poging om verandering in de staatkunde te weeg te brengen en het zoogenaamde charter des volks te verkrijgen; het meerendeel gelooft, dat de onlusten derzelver oorsprong hebben in eerstgenoemde aanleiding en dat, wat het tweede denkbeeld betreft, dit niet dan toevallig met de oorspronkelijke oneenigheid in verband is gekomen, zonder dat zulks de bedoeling der ontevredenen is geweest, die hier en daar zelfs afkeerig zijn om staatszaken met hunne grieven te vermengen. Jammer, maar dat vele dezer verdoolde lieden waarschijnlijk of door de militaire of door de regterlijke magt zullen worden opgeofferd, voor en aleer de onlusten zijn gedempt.

Berigten uit Montevideo dd. 13 Junij melden, dat de generaal *Oribe* eene positie had genomen in Bajudu, aan de Parana, en daar zoude blijven gedurende de wintermaanden; en zelfs in het voorjaar zal hij in zijnen marsch aanmerkelijk worden belemmerd, tenzij het hem gelukke eene aanzienlijke versterking van paarden te bekomen; hebbende *Rivera* de voorzigtigheid gebruikt om uit de provincie Entre Rio alle paarden en muilezels weg te voeren. Men maakte groote toebereidselen voor de verdediging van Montevideo; iedereen, zoowel vreemdeling als inboorling, was verpligt te helpen voorzien in het onderhoud des legers. De president *Rivera* bevond zich te Paysanda, maar was elk oogenblik gereed om naar de hoofdstad te komen; de kamers hadden magtiging gegeven tot eene geldleening van 700,000 dollars.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 18 *Augustus.* Men begint te Parijs te klagen over den voortduur van het schoone weder en over de ligging der stad, in het middenpunt eener vallei. De warmte is hier ondragelijk en sedert verscheiden dagen vertoont de thermometer centigrade geene merkbare verandering; dezelve wijst bij voortduring eene zeer hooge temperatuur aan, en verraadt door geen het minste teeken, wanneer boomen en planten door regen en koelte zullen worden verfrischt. Des avonds zijn de wandeldreven opgevuld met wandelaars, die eenige frissche lucht gaan inademen. De verkoopers van ijs en verkoelende dranken, als ook de brouwers hebben eene goede gelegenheid om hun fortuin te maken.

BELGIE.

BRUSSEL, *den* 28 *Augustus.* Bij besluit des Konings van 16 Augustus, is de minister van financien, op voordragt van den raad van ministers, gelast geworden aan de kamer een wetsvoordragt aan te bieden, strekkende om aan het gouvernement de magtiging te zien verleenen, ter sluiting eener geldleening van 33,500,000 fr. effectief, waarvan de gelden strekken moeten tot het voltooijen der ijzeren spoorweg-lijnen, het aanleggen van straatwegen in de provincie Luxemburg, en de voltooijing van het Antwerpsche entrepôt. Aan de amortisatie van deze leening zal eene dotatie verbonden zijn van ten minste een pCt. 's jaars van het nominale kapitaal, boven en behalve den interest der geämortiseerde obligatiën. De amortisatie zal door het gouvernement geschieden.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den* 18 *Augustus.* Men verneemt dat het ontwerp van het tweede boek van het wetboek van strafregt ter perse is, en dat het eerstdaags aan de Staten-Generaal zal worden rondgedeeld.

Bij besluit van den 15 dezer heeft Zijne Majesteit den heer *H. D. Hooft*, ambachtsheer van Woudenberg, heer van Geerestein en Groenewoude, verheven in den Nederlandschen adelstand.

Gisteren overleed alhier, in den ouderdom van 62 jaren, de heer mr. *J. P. Scheffer*, commandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw, secretaris-generaal bij het departement van oorlog, welke laatste betrekking hij meer dan 25 jaren bekleedde, terwijl hij niet minder dan 44 jaren loffelijk in 's Rijks dienst doorbragt.

AMSTERDAM, *den* 20 *Augustus.* Z. M. heeft benoemd, tot arrondissements inspecteurs der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen: te Amsterdam, de heer *N. J. Robbé*, thans arrondissements inspecteur derzelfde middelen te Nijmegen; te Nijmegen, de heer *J. Jorissen Jzn.*

Bij Zr. Ms. besluit van 17 Augustus jl., is tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd, de heer *Willem George Wehlburg*, laatst majoor

met personelen rang van luitenant kolonel, bij de dienstdoende schutterij te Amsterdam.

Uit Madrid wordt ons dd. 7 dezer het volgende gemeld:

Men geeft ons de stelligste verzekering, dat de heer baron *van Grovestins*, gezant der Nederlanden bij ons hof, al zijnen invloed heeft in werking gebragt om van het Spaansche gouvernement de vermindering der inkomende regten te verkrijgen op de artikelen van Hollandsche productie, en men twijfelt niet, of Z. Exc., bij de hooge achting, welke men hem toedraagt, zal de door hem teregt aangevraagde wijzigingen van het tarief verkrijgen.

LEEUWARDEN, *den 22 Augustus.* Op Vrijdag namiddag den 18 dezer, is alhier gearriveerd en aan het Logement de Nieuwe Doelen afgestapt Zijne Excellentie Mr. F. A. VAN HALL, *Minister van Justitie.* Den volgenden morgen heeft Z. Exc., onder geleide van den Heer Staatsraad Gouverneur, het Huis van Opsluiting en Tuchtiging en dat van Burgerlijke en Militaire Verzekering alhier in oogenschouw genomen, en daarna met de Commissie van Administratie over deze Gevangenissen geconfereerd, waarbij Z. Exc. deszelfs tevredenheid betuigde over de zorg en ijver van Heeren Regenten. Vervolgens heeft Z. Exc. zich begeven naar het Gouvernementsgebouw, en aldaar audientie verleend aan de geregtelijke authoriteiten en daartoe in betrekking staande personen. Hierna heeft Z. Exc. bij den Heer Staatsraad Gouverneur dezer provincie op deszelfs buitenverblijf te *Friens* gedineerd, en is den volgenden morgen te 9 uur van hier naar *Groningen* vertrokken.

In den namiddag van Vrijdag ll. had alhier de van Gouvernementswege aangekondigde *Harddraverij* plaats, om eene smaakvol met goud gemonteerde Zweep, welke van wege Z. M. den Koning, tot aanmoediging der Friesche Paardenfokkerij, tot dat einde werd aangeboden. Acht van de beroemdste Harddravers dezer Provincie, daartoe ingeschreven en toegelaten, hebben van half drie tot vijf uur gekampt om den prijs, die eindelijk behaald werd door den zwart-langstaart ruin van den kastelein *Herke Westra* te *Stroobos*, waarvan de landbouwer *Cornelis Johannes Hoekstra* van *Jelsum* de berijder was. Met gelukwenschen begroet, werd die prijs den overwinnaar namens den Koning door den Heer Staatsraad Gouverneur uitgereikt. De luister van dit volksfeest werd door de tegenwoordigheid van een groot getal aanzienlijken van dit gewest en eene menigte toeschouwers verhoogd; terwijl het niet weinig werd veraangenaamd door de uitmuntende muzijk van het 9de regiment infanterie, welke zich telkens tusschen de reden liet hooren.

Uit alle oorden van het rijk komen er berigten in omtrent de buitengewone zomerhitte, door welke de maand Augustus zich kenmerkt. Ook hier is deze hooge temperatuur waargenomen: in het begin dezer maand teekende de Thermometer, *Fahrenheit*, op den middag van 68 tot 79 graden; op den 10 dezer klom de kwik tot 85°,8, variëerde gedurende de volgende dagen van 78° tot 82°, en bereikte op den 19den, des middags te 2 uur, de buitengewone hoogte van 86°,4. Ofschoon de zomeravonden in Friesland gewoonlijk koel zijn, staat thans de Thermometer des avonds zelden lager dan 70°, ja zelfs stond hij den 10 en 15 dezer, om 8 ure des avonds op 75°. Hoe nadeeligen invloed deze hitte nu heeft op het dierlijk leven en den plantengroei, zoo worden de velden, die inzonderheid in de hooge kwartieren zich verbazend droog en dor voordoen, nogtans dikwijls door eene sterke dauw verfrischt. Groot is allerwege het gebrek aan water, hoewel de mindere standen alhier in den Stads Verschwater-Vijver een voorregt genieten, dat weinige steden bezitten. Hoe groot het verlangen naar regen ook zij, zoo is de sedert eenige dagen met zoo veel grond gevoedde verwachting weder verdwenen, daar de nacht van Vrijdag op Zaturdag, waarin te *Amsterdam* en elders zoo veel regen is gevallen, hier slechts een korte stortregen heeft aangebragt. In dien nacht is in de nabijheid dezer stad, te *Huizum*, een schuurtje afgebrand. Algemeen is de wensch, dat er spoedig eene meer aanhoudende regen valle, waardoor eene onberekenbare schade van dit gewest zal afgewend worden.

Zijne Majesteit heeft dezer dagen tot lid van den Raad van State benoemd, de heer ROBERT Baron VAN BREUGEL, lid van de Ridderschap dezer provincie. — Sedert eenige jaren is in dit hooge Staats collegie, de provincie Vriesland door geen harer ingezetenen vertegenwoordigd geworden, waarom een ieder met belangstelling deze benoeming zal ontwaren.

Het is een verblijdend verschijnsel van onzen tijd, dat de roem der Friezen, als gelukkige beoefenaars van de Wis-, Natuur-, Sterre- en Werktuigkunde niet met het vorige geslacht uitgestorven is, maar dat deze vakken van kennis en kunst nog tegenwoordig, en inzonderheid op het land, bestendige beoefenaars vinden; en wel in personen, die, zonder bepaalde wetenschappelijke vorming te hebben genoten, tot de grondige beoefening van die vakken geene andere aanleiding of aansporing vonden dan hun eigen natuurlijken aanleg, hun eigen genie. Wat wetenschap en kunst, in 1828, verloren door den dood van den voortreffelijken ARJEN ROELOFS te *Hijum*, scheen sedert voort te leven in de bekwaamheden van mannen als WORP VAN PEIJMA te *Ternaard*, ROELOF HESSELS HOMMEMA te *St. Anna Parochie*, en anderen, van welke RINSE BEERTS en BEERT JOHANNES GELDER en JAN RINSES VAN DER MEULEN, allen te *Hallum*, uitmuntende werkstukken, als zoo vele proeven van hunnen vindingrijken geest, hebben gegeven. Maar buiten alle verwachting was het, dat ook in onzen leeftijd het voetspoor van den grooten EISE EISINGA, den vervaardiger van het wereldberoemde *Planetarium* te *Franeker*, zou worden nagetreden.

En toch levert de tegenwoordige tijd daarvan een bewijs op, en hebben wij het ons een aangenamen pligt geacht, onzen landgenooten daarvan mededeeling te doen.

Als een gevolg van langdurige Wis- en Sterrekundige oefeningen, is het namelijk de Heer C. J. VAN DER MEULEN, te *Sneek*, gelukt, om, gedurende een gelijk getal jaren als EISINGA aan zijn groot Planetarium besteedde, van 1835—1842, een sterrekundig werktuig te ontwerpen en zelf zamen te stellen, waaraan hij de namen heeft gegeven van *Tellurium*, *Lunarium* en *Planisphaerium*, als ten doel hebbende, om den stand der Zon en den betrekkelijken loop van de Aarde en de Maan rondom dezelve, voor te stellen, en deze door middel van een uurwerk, die beweging en loop te geven, welke deze hemelligchamen in de natuur volgen. Het geheel doet zich ten huize van den vervaardiger voor, in den vorm van een gewoon kabinet met ronden kap, en dus als een net meubelstuk, dat daardoor het voordeel heeft van voor verplaatsing vatbaar te zijn, terwijl EISINGA's Hemelsgestel aan en in zijn huis verbonden is. In het midden van het front stelt een vergulden bol de Zon voor, rondom welke de ecliptica is, waar langs zich twee wijzers bewegen, waarvan een den stand en de declinatie der Zon, en de ander den datum aanwijst. In deze zelfde opening stelt eene tweede bol de Aarde voor, welke zich regelmatig in 23 uren 56 minuten om haren as en in ruim 365 dagen om de Zon wentelt. Rondom de Aarde beweegt zich even zoo een kleinder bolletje, dat de Maan voorstelt, en ook de beweging om de Zon volgt. Binnen de ecliptica zijn nog twee grootere wijzers, welke den stand der maansknoopen en het verste en naaste punt der Maan in de ecliptica aanwijzen. Hierboven bevinden zich twee uurplaten, waarop zeer kunstig wijzers zijn aangebragt, welke den op- en ondergang der Zon en den loop der Maan aanwijzen. In het bovenste gedeelte van het werktuig bevindt zich eindelijk een fraai beweegelijk Hemelsplein, waarin omstreeks 600 der voornaamste vaste sterren zich telken dag bewegen boven en beneden den horizont, waarnevens de uurlijnen en windstreken zijn geteekend: — alles op eene zoo vernuftige en sierlijke wijze, dat het geheel den vervaardiger groote eer aandoet (*).

De *Staats-Courant* deelt thans op de volgende wijze de ridderbenoemingen mede, ter gelegenheid van Zr. Ms. reis in Noord-Holland.

Bij besluit van den 3 Augustus 1842, no. 40: *J. Boldingh*, predikant bij de Hervormde gemeente te Alkmaar; *J. van Gent*, land-deken van Noord-Holland, en Roomsch-Katholijk pastoor te Alkmaar; Mr. *J. A. Kluppel*, president van de regtbank te Alkmaar, en dijkgraaf van de Hondsbossche; Mr. *G. van Leeuwen*, officier van de regtbank te Alkmaar. — Bij besluit van 4 dito, no. 6: *C. Gerdenier*, burgemeester der stad Medemblik; Mr. *P. Pont*, kanton-regter en dijkgraaf van het heemraadschap der vier Noorder Koggen, oud burgemeester van Medemblik. — Bij besluit van 4 dito, no. 7: *P. G. Crombet*, kapitein-luitenant ter zee, titulair eerste officier van het instituut voor de marine te Medemblik; *J. C. Pilaar*, luitenant ter zee der eerste klasse, titulair, en *J. N. Calten*, kapitein der artillerie, beide werkzaam bij het voormelde instituut. — Bij besluit van 5 dito, no. 10: Mr. *H. A. van Bleisdijk*, burgemeester van Enkhuizen, lid van de tweede kamer der Staten-Generaal; *R. J. Jungius*, medicinae doctor te Enkhuizen, lid en oud-president der provinciale geneeskundige commissie in Noord-Holland. — Bij besluit van 5 dito, no. 11: Mr. *J. C. van de Blocquery*, burgemeester der stad Hoorn; *P. Does*, land-deken en Roomsch Katholijk pastoor te Hoorn; *J. Herderschée*, predikant der Hervormde gemeente te Hoorn; *F. A. Jorritsma*, medicinae doctor te Hoorn, lid der provinciale school-commissie in Noord-Holland. — Bij besluit van 6 dito, no. 1: *C. van Bommel*, burgemeester der stad Edam, lid der provinciale staten van Noord-Holland. — Bij besluit van 6 dito, no. 2: *E. J. van Rooij*, wethouder der stad Monnickendam, lid van de provinciale Staten van Noord-Holland en der commissie van onderwijs in dezelve provincie. — Bij besluit van 6 dito, no. 3: *G. van Orden*, burgemeester der stad Zaandam, lid van de provinciale Staten van Noord-Holland.

Bij besluit van den 14 dezer, no. 57, heeft Zijne Majesteit tot secretarissen voor de navolgende kamers van koophandel en fabrijken benoemd, als: Te Zwolle, den heer mr. *F. L. Schlingemann*; te Deventer, den heer *J. L. Slichtenbree*; te Kampen, den heer *C. J. Cluijsteen*; te Almelo, den heer *J. Bottenheim*, en te Enschede, den heer *J. Jordaan*.

Bij besluit van den 16 dezer, no. 46, heeft Z. M. tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw benoemd, den heer *J. H. Scholten*, praefectus apostolicus der Roomsch-Katholijke zending in Nederlandsch Indië en pastoor te Batavia.

Uit Amsterdam schrijft men van den 16 dezer, dat dien dag aldaar het 25 verjaarfeest van de *vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels* plaats had. Uit verschillende steden van ons vaderland waren de leden toegestroomd, om dezen dag te vieren. De heer *J. A. Nijhoff* uit Arnhem, sprak aldaar eene toepasselijke feestrede uit, waarin hij onder anderen hulde toebragt aan de heeren *D. du Mortier* uit Leiden, *J. Loosjes* uit Haarlem en *J. van der Heij* uit Amsterdam, welke deze voor den boekhandel zoo nuttige vereeniging in 1817 tot stand bragten. De heer *M. Westerman* trad hierna met een dichtstuk op, insgelijks toepasselijk op het feest. Gulle vrolijkheid en eensgezindheid bragten verder tot eene aangename feestviering bij, welke nog lang in de herinnering van hen, die dezelve bijwoonden zal blijven.

In Zeeland en vooral in de omstreken van Middelburg en Goes, klaagt men sterk over de tongblaar en klaauwzeer onder het rundvee. Deze ziekte heeft zich echter nog niet bij de paarden geopenbaard, maar wel bij kippen en varkens.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Binnengekomen: Den 15 Augustus het kofschip *de Vijf Gezusters*, kapt. E. H. Oldenburger, van Riga; het schonerschip *Marij & Rose*, kapt. T. Tervit, van Dundee. — Den 16 dito het kofschip *Maria*, kapt. H. H. Ebes, van Memel. — Den 17 dito het kofschip *Jan Freerk*, kapt. G. H. Smit, van Nerva. Den 18 dito het kofschip *de Jonge Jacob*, kapt. A. J. Verlee, van Dantzig. — Den 19 dito het tjalkschip *Annegina*, kapt. H. W. Pekelder, van Hamburg. — Den 20 dito het kofschip *Egbertus*, kapt. K. H. Bakker, van Christiaansand.

Uitgezeild: Den 14 Augustus het kofschip *Henderina*, kapt. J. J. Buiten, naar Schotland. — Den 18 dito het kofschip *de Houthandel*, kapt. H. D. de Grooth, naar Noorwegen; het tjalkschip *Wilhelmina Hendrika*, kapt. T. J. Smit, naar Schotland; de schonerschepen *Eclipse*, kapt. S. H. Finch en *Orwell*, kapt. C. Carter, beide naar Londen. — Den 20 dito het schonerschip *Mary & Rose*, kapt. T. Tervit, naar Schotland.

MENGELWERK.

KORTE AANTEEKENINGEN BETREKKELIJK DE GRIETENIJ IDAARDERADEEL.

Deze Grietenij, die acht dorpen bevat, ontleent haren naam van het dorp *Idaard.* Zij grenst ten noorden aan *Leeuwarderadeel*, ten oosten aan *Tietjerksteradeel* in *Smallingerland*, ten zuiden aan *Utingeradeel*, ten zuidwesten aan *Rauwerderhem*, en ten westen aan *Baarderadeel*; zijnde de tiende Grietenij in rang in *Oostergo.* Het getal inwoners dat in 1748, 2602 bedroeg, was in 1840, 4112. De grond is hier laag en waterrijk vooral in het zuidelijk en oostelijk gedeelte. Eertijds paalde deze Grietenij in het westen ook aan de Middelzee, waarom de menigvuldige wateren, die men hier aantreft, als de Grouw, de Musel, het Zwin, de Geeuw, de Gracht enz. ook wel rivieren genoemd worden, als eertijds in de Middelzee zich uitstortende of althans meer of min met dien boezem gemeenschap hebbende. Men wil dat hier in overoude tijden, t. w. vóór en in het begin van de dertiende eeuw, vele goede bouwlanden zijn geweest, voornamelijk om het dorp *Grouw*, doch dat de grond hier, door ophooging der zuidelijke en noordelijke streken, in betrekking tot dezelve verlaagd is. Als oorzaken van deze betrekkelijke verlaging van den bodem dezer Grietenij, en aangrenzende oorden, denkt men, dat de door overstrooming driftig gewordene veengronden van eenige streken, zich in de zuidelijke deelen hebbende gezet, de daaraanvolgende middelste gedeelten natuurlijk zeer waterrijk moesten worden, alzoo ook de noordelijke deelen merkbaar in hoogte toenamen, en de Middelzee steeds allengs verdween en in land verkeerde. Het is allezins zeker, dat de menigvuldige en geweldige overstroomingen, waarmede onze Provincie in de dertiende eeuw bezocht werd groote veranderingen in den bodem hebben te wege gebragt, waaromtrent zich de nakomelingschap bezwaarlijk een regt denkbeeld zal kunnen vormen.

Over elk der acht dorpen volge nu een woord.

Idaard van oude tijden af het eerste in den rang der dorpen dezer Grietenij, is klein; doch in vroegere en latere tijden strekte de State Friesma ten noorden des dorps, hetzelve tot sieraad. Ook ligt het door eene goede gemeenschap met den Straatweg zeer wel ter reed. Voor de hervorming behoorde dit dorp, als ook *Roordahuizum*, *Warrega*, *Warstiens* en *Wartena* onder het dekenschap van *Kollum* Na de hervorming werd *Ægum* eerst alleen met *Idaard* gecombineerd, waarbij kort na het jaar 1601 *Friens* ook nog bijgevoegd is. De kerk te *Idaard* is met een orgel versierd.

Ægum ook een klein dorpje noordoostelijk van *Idaard*, aan het vaarwater van *Grouw* naar *Leeuwarden* gelegen. Dit dorpje heeft thans slechts een toren, zijnde de kerk hoewel in 1777 nieuw gebouwd, in 1838 bij afbraak verkocht. Kerkelijk behoorde *Ægum* van af de reformatie onder *Idaard*, doch voormaals had het een eigen pastoor.

Roordahuizum een niet onaanzienlijk dorp ten westen van *Idaard* nabij den Straatweg gelegen. Dit dorp dat voormaals ook wel *Rauwerdahuizen* genoemd werd is het westelijkste dezer Grietenij, en grensde eertijds aan de Middelzee. Hier werd in 1529 geboren BOETHIUS EPO, die door zijne regtsgeleerdheid vermaard geweest, en in 1599 te *Douai* gestorven is. Voorheen lagen hier de edele Staten Tjinzera, waarvan het gehuchte Tjinzerabuurt den naam ontleent, Tjerksma, Tjepma in het noorden en Twixel verre in het zuiden gelegen. Deze plaats is van af de hervorming eene enkele plaats geweest zonder combinatie met andere dorpen, en had in 1592 eenen eigenen leeraar, zijnde welligt een ANDREAS HARCO de eerste geweest. In 1785 werd de kerk met een nieuw orgel versierd, hetwelk van kenners voor een uitmuntend werk werd gehouden, tellende 14 stemmen.

Friens oudtijds *Freense*, is ook een klein dorpje in het zuidwesten der Grietenij, nabij de grenzen van *Rauwerderhem* gelegen. Het water de Grouw loopt hier ten zuiden, waar mede de Musel zich ten westen, en het Zwin ten oosten des dorps verbindt, en alzoo het dorp als insluit. Hier ligt de fraaije en reeds voor eenwen beroemde State Beslinga, afkomstig van, en gesticht door dat adellijk geslacht, dat dezelve ook tot in het laatste deel der zestiende eeuw bewoond heeft, wanneer door het huwelijk van JETS BESLINGA, die de laatste uit dat adellijke Geslacht was, met DOUWE SIJTZAMA die in 1574 Grietman van *Idaarderadeel* was, deze State in de adellijke Familie van SIJTZAMA is overgegaan. Nog heden is de fraaije State Beslinga het eigendom van den Hoog Edel Gestrengen Heer BARON VAN SIJTZAMA, voorheen Grietman van dezen Deele, welke onlangs dat ambt verwisseld heeft met de vereerende en hoogaanzienlijke betrekking van Gouverneur dezer Provincie, zijnde welgemelde Hoog Edel Gestrenge Heer alzoo een waardige afstammeling der aloude Friesche Edelen BESLINGA en SIJTZAMA, gelijk Zijn Hoog Ed. Gestr. tevens den roem en luister dier beroemde Geslachten in Zijn Hoog Ed. Gestr. Persoon ten hoogsten top gebragt heeft, strekkende de State Beslinga thans ook tot tijdelijk verblijf door den Wel Ed. Gestrengen Heer Grietman Baron VAN SIJTZAMA, die deszelfs Hoog Edel Gestrengen Heer Vader, in de waardigheid als Grietman van *Idaarderadeel* is opgevolgd.

Onder de Edelen in *Friesland*, die de Hertog van Saxen erkende waren ook TJALLING SIJTZAMA te *Huizum* en SIJTS SIJTZAMA in *Ferwerderadeel.* RIENCK en SIJTS SIJTZAMA hebben in 1504 den reversaal- of overdragtsbrief van *Friesland* aan den Hertog mede geteekend.

Kerkelijk is *Friens* met *Idaard* vereenigd. Of dit dorp eerst eenen geruimen tijd zonder vaste predikdienst is geweest, en of het nu en dan door den leeraar van *Warrega* werd bediend is wat twijfelachtig. Zeker is het dat *Friens* in 1608 nog niet met *Idaard* vereenigd is geweest, want in dat jaar besloot de Hervormde Sijnode van *Friesland*, dat AGGEUS predikant te *Warrega* alleen dat dorp zou bedienen, indien de inkomsten zulks gedoogden, en ingeval van het tegendeel zou het naastgelegen dorp met *Warrega* gecombineerd worden, en moesten de

(*) Eene meer wetenschappelijke beschrijving kunnen beoefenaars der Wis- en Sterrekunde vinden in den *Kunst- en Letterbode*, van den 19 dezer, no. 34.

andere dorpen zich zoodanig combineren, dat zij inkomsten hadden voor eenen leeraar, die zij op het spoedigste moesten beroepen of anders hun toegezonden zou worden. Deze andere dorpen waren *Friens* en *Wartena*, en dus is het zeer waarschijnlijk dat *Friens* zich nog in of kort na 1601 met *Idaard* vereenigd hebbe, zijnde het ons nergens gebleken dat het dorp *Friens* na de hervorming eenen leeraar alleen gehad hebbe.

Grouw is het zuidelijkste en verre het grootste dorp van deze Grietenij, be vattende alleen bijna het drie zevende van derzelver bevolking. Oudtijds werd dit dorp ook *Grouwerga* genaamd, willende zoo veel zeggen als het dorp aan of bij de *Grouw*, dragende alzoo van dat water of die rivier den naam. Bij en om dit dorp is het zeer waterrijk en laag, zoo zelfs dat men voorheen met geene rijtuigen in hetzelve kon komen, zijnde er voor een aantal jaren eerst eenen rijweg door de lage landen aangelegd, waardoor dit dorp dan nu ook te land met andere plaatsen gemeenschap heeft. *Grouw* is zeker een dorp dat al voor zes honderd en meer jaren eene voorname plaats was, en zeer bloeide vooral door akkerbouw. Sommige schrijvers vermelden dat vóór de zware overstroomingen, in de dertiende eeuw voorgevallen, de landbouw hier zoo aanmerkelijk beoefend werd, dat alleen te *Grouw* vijf of zes smeden werk hadden, met het vervaardigen en herstellen van ploegen, spaden en andere landbouwers gereedschappen, zijnde door de felle overstroomingen het hooge bouwland daarna verdweenen. Het regt van waag heeft dit dorp al voor eeuwen bezeten. In de groote uitgestrektheid van dit dorp liggen vele uitbuurten van naam, als Gotum, Pean, Meinetsburen en verre in het oosten aan het water de Wijde Ee, Sijte of Sijtjeburen. Ook zijn hier eertijds vele adellijke staten of stinsen geweest, als Asinga, Uthsma, Roorda en anderen, welke beurtelings geregtigd waren tot het bedienen van het ambt van Grietman in deze Grietenij. Op Asinga State woonde in 1438 Govert Asinga en was toen Grietman van *Idaarderadeel*. Roorda State ook Groot Roorda genaamd, ten noordwesten des dorps gelegen, werd voor twee eeuwen bewoond door Abraham Roorda, die in 1622 en Karel Roorda die in 1662 Grietman van deze Grietenij was.

(*Het Vervolg en Slot in het volgend nommer.*)

Een ontzettende brand heeft, op den 15 dezer, in de gemeente den Ham, provincie Overijssel; *vijftig* gebouwen vernield, en nooddruft en ellende gebragt in even zoo vele huisgezinnen, die nu de menschlievendheid hunner landgenooten inroepen.

De Ondergeteekende, als daartoe bijzonder uitgenoodigd, heeft zich gaarne willen belasten met de ontvangst van giften, welke Vrieslands ingezetenen tot vermindering van den nood dier ongelukkigen, wenschen af te zonderen, en ten zijnen huize zullen gelieven te bezorgen.

Leeuwarden, den 20 Augustus 1842. R. D. SMEDING.

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat de *Najaars-Veilingen* der Maatschappij van 1842, zullen gehouden worden op de dagen en plaatsen en bestaan uit de artikelen en hoeveelheden hieronder gemeld:

Te Amsterdam, op Donderdag den 1 September 1842:

260,361 Balen, 113 vaten JAVA KOFFIJ, liggende *aldaar*.
12,457 Balen SUMATRA KOFFIJ, „ „

Te Rotterdam, op Woensdag den 7 September 1842:

194,826 Balen JAVA KOFFIJ, liggende *aldaar*.
23,500 Balen DITO DITO, „ te *Dordrecht*.

Te Middelburg, op Maandag den 12 September 1842:

31,522 Balen JAVA KOFFIJ, liggende *aldaar*.

Te Rotterdam, op Vrijdag den 16 September 1842:

1,815 Kisten JAVA INDIGO, liggende *aldaar*.
81 Kisten JAVA COCHENILLE, liggende *aldaar*.

Te Amsterdam, op Woensdag den 21 September 1842:

1,730 Kisten JAVA INDIGO, liggende *aldaar*.
79 Kisten JAVA COCHENILLE, liggende *aldaar*.

Te Amsterdam, op Vrijdag den 23 September 1842:

26,054 Blokken BANCA'S TIN, liggende *aldaar*.

Te Rotterdam, op Woensdag den 28 September 1842.

22,129 Blokken BANCA'S TIN, liggende *aldaar*.

Te Amsterdam, op Vrijdag den 30 September 1842:

60 Vaten NOTENMUSCAAT, liggende te *Amsterdam*.
260 Dito DITO, „ „ *Rotterdam*.
4 Dito FOELIE, „ „ *Rotterdam*.
130 Dito AMBOINA NAGELEN, liggende te *Amsterdam*.
115 Dito DITO DITO, „ „ *Rotterdam*.
210 Kn., 177 zakken JAVA KANEEL, liggende te *Amsterdam*.
22 Dito, 268 fardeelen, 147 zakken JAVA KANEEL, lig. te *Rotterdam*.
32 Dito NOTENZEEP, liggende te *Rotterdam*.

De Maatschappij geeft bij deze aankondiging de verzekering, dat zij, vóór hare gewone Voorjaars-Veilingen van 1843, geene andere *Koffij*, *Indigo*, *Tin* en *Specerijen*, dan de bovengemelde partijen aan de markt zal brengen.

De Monsters van de *Koffij* zullen op *Dingsdag den 9 Augustus*, en die van de *Specerijen* op *Vrijdag den 26 Augustus eerstkomende* verkrijgbaar zijn, terwijl de Notitiën met de Veilcondities in tijds zullen worden uitgegeven.

Amsterdam, Van der Houven, *President*.
den 28 Julij 1842. Kooij, *Directeur fungerend Secretaris*.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen Zoon K. J. BRAAK, geliefde Echtgenoote van

Beetgumermolen, R. BUSSCHER.
den 15 Augustus 1842. *Med. et art. obstetr. Doct.*

*** Te Oenkerk bij Leeuwarden, is op den 16 Augustus 1842, voorspoedig bevallen van een' Zoon, ALIDA BAUDINA KOOPMANS, geliefde Echtgenoote van G. T. N. SURINGAR.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene Dochter, FREDERICA LOUISE MALLINCKRODT, geliefde Echtgenoote van

Leeuwarden, den 16 Augustus 1842. M. BEIJERINCK.

*** Door Gods goedheid wierd ons een' Zoon geboren.

Leeuwarden, AURELIA VLIETSTRA.
den 16 Augustus 1842. J. B. de BEER, *Drogist*.

Deze strekke alleen voor kennisgeving zoo wel binnen als buiten de Stad.

*** Heden verloste voorspoedig van eene welgeschapene Dochter, EVA MARGARETHA TRAMPEN, geliefde Echtgenoot van

Harlingen, D. SNIJDER,
den 16 Augustus 1842. *Chir. & Obst.*

UITGEEST, den 17 Augustus 1842. Heden beviel door Gods goedheid zeer voorspoedig van een welgeschapen Zoon, M. M. GOUMA LUXWOLDA, zeer geliefde Echtgenoote van

A. ZELDERS, *Predikant*.

*** Heden beviel van eenen Zoon WEMELTJE BLOM, Echtgenoote van

Leeuwarden, den 20 Augustus 1842. J. T. W. FREIJER.

*** Heden overleed ons geliefd jongste Kind LUDOLPH REINIER, in den ouderdom van zes maanden.

Dinsweerd, den 14 Augustus 1842. ARNs. de JONG.

Eenige kennisgeving.

*** Wij hebben het treurig berigt ontvangen, dat onze Broeder en Behuwdbroeder CHRISTIAAN CHERNAC SLICHTENBREE, in den ouderdom van ruim 19 jaren, na eene hevige ziekte van weinige dagen, te *Deventer* overleden is.

Leeuwarden, J. W. TROMP.
den 16 Augustus 1842. C. E. CHERNAC SLICHTENBREE.

*** Heden overleed mijne dierbare Echtgenoote AALTJE van der VEEN, in den jeugdigen leeftijd van nog geen 27 jaren, waarvan ik slechts *vier* in eene gelukkige vereeniging met haar mogt doorbrengen.

Omringd van mijne drie lievelingen, die zij mij schonk, staar ik diep bedroefd op haar overschot; doch gevoel mij getroost, door de zekere overtuiging, dat God alles regelt met wijsheid en liefde.

Leeuwarden, den 18 Augustus 1842. H. van BUUREN.

Eenige kennisgeving.

SNEEK, den 18 Augustus 1842. Het heeft den Alwijzen behaagd, heden morgen omstreeks zes uur, van mij weg te nemen, mijne hartelijk geliefde Dochter IJBELTJE HAAGSMA.

In den nog jeugdigen leeftijd van bijna negentien jaren, bezweek zij na eene ziekte van acht dagen, tot diepe droefheid van mij, hare Broeders en Zusters en verdere Betrekkingen. C. ENNEMA,

Eenige kennisgeving. Wed. Mr. S. Haagsma.

WITMARSUM, den 18 Augustus 1842. Heden overleed ons lief Dochtertje FENNA, bijna acht maanden oud.

G. MEINESZ.
R. A. HAMSTRA.

*** Heden avond omstreeks 10 ure, behaagde het den algoeden God, onzen innig geliefden Broeder, den Wel Eerw. Heer J. H. SMITS, R. C. P. en Pastoor dezer Gemeente, in den ouderdom van 38 jaren en ruim 6 maanden, ten gevolge eener langdurige borstziekte, na alvorens voorzien te zijn geweest van de H. H. Genademiddelen van onze Moeder de H. Kerk, tot zich te nemen.

Hoe hard ons het verlies van *zoodanig eenen* Broeder treft, kunnen zij alleen beseffen, die Zijn Eerw. in zijn edel deugdzaam en zorgvuldig leven gekend hebben. J. HOLLING,

Dockum, den 19 Augustus 1842. *Uit aller naam.*

*** Heden morgen half vier uur trof mij de gevoeligste slag mijns levens daar het den Voorzienigheid behaagde mijnen waarden Echtgenoot HENDRIK TIESEMA, in leven Mr. Koperslager en Loodgieter alhier, na eene ziekte van vijf dagen, weg te nemen, in den ouderdom van ruim 33 jaren, waarvan ik, slechts ruim één jaar met hem vereenigd was; mij nalatende drie Kinderen, waarvan twee uit een vorig huwelijk, alle te jong om hun verlies te beseffen.

Diep treft mij, als ook zijne bejaarde Ouders dezen slag, doch de hoop hem eenmaal in betere gewesten te zullen wedervinden, doet mij in den wille des Albestuurders berusten.

Harlingen, MARIJKE E. POSTHUMUS,
den 20 Augustus 1842. Weduwe H. Tiesema

De affaire blijft provisioneel op denzelfden voet; mij als voren in de gunst gerecommandeerd houdende.

*** Heden morgen overleed ons jongste Zoontje ADRIANUS, in den ouderdom van twee jaren en bijna drie maanden.

Bergumerdam, G. WILHELMIJ Fz.
den 20 Augustus 1842. J. N. DRIJFHOUT FERF.

PS. Familie en Vrienden gelieven deze algemeene kennisgeving als bijzondere aan te nemen.

KUBAARD, den 20 Augustus 1842. Heden morgen omstreeks 2 ure overleed tot onzer aller innigste droefheid, onze teedergeliefde Moeder FOEKJEN ARJENS FABER, Weduwe Enne Steffens Postma, na eene ongesteldheid van weinige dagen, in den gezegenden ouderdom van 86 jaren, 8 maanden en 4 dagen.

STEFFEN ENNES POSTMA.
Mede uit naam van Zwagers en Zusters.

De BOTER te Leeuwarden, den 19 Augustus 1842, *f* 34,00 à *f* 36,00.
GROVE KAAS *f* 18,00 à *f* 22,75.
BOTERPRIJZEN, bedongen door het *FRIESCH GENOOTSCHAP van Proefondervindelijken Landbouw*.
LEEUWARDEN, Vrijdag den 19 Augustus 1842: Puik Boter *f* 36,00.

PRIJS-COURANT der EFFECTEN.

Amsterdam, den 20 Augustus 1842.

Nederland			Gebl.		Rusland.		Gebl.
Werk. Schuld 2½ pCt.	52 13/16				1798, 1816,... 5 pCt.	106¼	
Dito dito..... 5 „	101 5/16	101⅜	101⅜		1828, 1829.... 5 „		
Rest. Uitg. dito........					1831, 1833.... 5 „		
Kansbilletten					Dito bij *Hope*.. 4 „		—
Amortis Synd. 4½ pCt.	94 7/16	94 13/16	94⅜		Inschr. in Assig. 6 „		
Dito dito .... 3½ „					Certifi. van dito 6 „		
Handel-Maats 4½ „	143⅜	143¾	143⅜		Oostenrijk.		
N. I. Leening 5 „	99 13/16				Metaliek....... 5 pCt.	107 13/16	
Spanje.					Dito .... 2½ „	56¼	
L.h. *Ard.* van 85 £ 5 pCt.	17	17¼	17¼		W.-B. bij *G. & Co* 5 „		
Ardoins Coupon..	25¼	25½	25⅜		Brazilie.		
Passive..............					Obl. te Lond. 5 pCt.	64	

Hollandsche fondsen bij trage affaire prijshoudend.

In Spaansche fondsen was de omzet daarentegen zeer levendig en belangrijke inkoopen, welke eensdeels in Onbepaalde Ardoins, anderdeels in Ardoins Coupons bewerkstelligd werden, hebben zeer gunstig op de markt gewerkt.

Ten sterfhuize van den Heer J. PENNINGA, zullen op DONDERDAG den 25 Augustus 1842, GEENE BOEKEN worden verkocht.

GRIETMAN en ASSESSOREN van MENALDUMADEEL, convoceren bij deze de onderhoudpligtigen der navolgende Vaarten, als:

1. Van de Vaart van af het dorp *Beetgum* tot *Engelum*.
2. Idem van af *Beetgumermolen* tot *Engelum*.
3. Idem van af *Engelum* tot den *Menaldumer Vaart*, om te compareren op Zaturdag den 27 Augustus e. k., des voormiddags ten elf ure, in de Kerk te Beetgum, ten einde maatregelen te beramen en GECOMMITTEERDEN te benoemen tot de Slattingen van gezegde Vaarten.

Menaldum, den 18 Augustus 1842.

G. F. Br. thoe SWARTZENBERG en HOHENLANSBERG.
Ter ordonnantie van dezelven,
A. G. van DALSEN FONTEIN.

VAARTSLATTING.

GECOMMITTEERDEN *van de Dorpsvaart te Eestrum*, in de grietenij Tietjerksteradeel, gedenken op Woensdag den 24 Augustus 1842, te 5 uren na den middag, in de Herberg van *Lammert Roelofs Bos*, te Eestrum, aan den minstvragenden aan te besteden:

Het DROOGMAKEN en SLATTEN van genoemde Vaart, strekkende van het Dorp af tot in het Bergumermeer, ter lengte van p. m. 950 Ned. el, met het stellen der noodige Dammen, alles in één perceel, volgens Bestek en Voorwaarden, ter inzage liggende bij den Schoolonderwijzer *Hijlkema*, aldaar.

De Notaris B. J. van ASSEN en P. BOLTJES, te Jorwerd, zullen, ten overstaan van den Griffier T. GOSLIGA, te Rauwerd, op Donderdag den 25 Augustus 1842, des morgens ten 9 ure, bij boelgoed, tegen gereede betaling, ten Sterfhuize van den Wel Eerwaarden Heer *J. Penninga*, in leven rustend Leeraar der Hervormden te Jorwerd, verkoopen: Een deftigen en netten INBOEDEL, bestaande hoofdzakelijk in een eiken Kabinet, 3 Spiegels met vergulden Lijsten, 1 ronde Tafel met mahoniehouten Randen en Inlegbladen, 4 vierkante Tafels, 1 Klok, 1 Ledikant, 25 Stoelen, 5 Bedden met Peulen, Kussens en Dekens, 6 Stoelkussens, 1 Laadtafel, 2 Kagchels, 1 Haardijzer, 2 koperen Handketels, dito Doofpot, Ketels en Pannen, 1 Bedwarmer, 3 Wafelijzers, eenige Theestoven en Ketels, eene aanzienlijke menigte Porcelein, wit Engelsch en ander Aardewerk, Glaswerk, en alle zoodanige goederen, als tot eenen compleeten wel onderhouden Inboedel behooren.

Mr. W. J. HEMSING, Notaris te Balk, zal, op Vrijdag den 26 Augustus 1842, des avonds te 6 uren, in het Logement *de Zon* te Sloten, in het openbaar, finaal, ter verkoop aanbieden:

1. Eene HUIZINGE en ERF, te Sloten, bekend bij het Kadaster sectie B, nos. 115 en 116, bewoond door *J. W. Zeinstra* en *T. Kraak*.
2. Eene HUIZINGE en ERF aldaar, bekend als voren sectie B, no. 135, bewoond door de Wed. *W. A. Baantje* en de Wed. *Elselo*.
3. Eene HUIZINGE en ERF aldaar, bekend als voren sectie B, no. 131, bewoond door *Feppe Feninga* en de Wed. *A. Leentjes*.

Alle drie perceelen op den 12 Mei 1843 vrij te aanvaarden, met uitzondering van het gedeelte van het 1ste perceel, bewoond door *J. W. Zeinstra*, hetwelk vrij te aanvaarden is den 12 Mei 1845, doch de huur daarvan ad *f* 50, komt van af 12 Mei 1843 ten voordeele van den Kooper.

De Condities zijn intusschen te vernemen bij gemelden Notaris, en bij A. MEINESZ, Candidaat Notaris te Sloten.

R. & W. STELTMAN, Winkeliers te Heerenveen, maken door deze bekend, dat zij ten hunnen huize, aan te vangen met Maandag den 29 Augustus 1842, en voorts op volgende dagen, telkens ten één uur, ten overstaan van een bevoegd beambte, zullen doen houden eene belangrijke Verkooping van eene groote hoeveelheid MANUFACTUREN, LINNEN, WOLLEN en KATOENEN STOFFEN, LAKENS en DUFFELS, BROEKSTOFFEN, onderscheiden OMSLAGDOEKEN, als: Zijden, Mousseline de Laine en Geborduurde; echte en nagemaakte KANTEN, Zijden en Geborduurde SCHWALS, en meer andere artikelen.

ANDERS en HANS DEDEKAM, te Arendal in Noorwegen, zich voortdurend bij de Heeren Handelaren en Scheepskapiteinen aanbevelende, nemen de vrijheid bekend te maken, dat bij hen te bekomen zijn: Beste nieuwe vuren en greenen BALKEN, toppige en regte JUFFERS, van alle lengten, DIJKPALEN, DIJKDOLLEN, en de overige soorten van HOUTWAREN, tegen de billijkste prijzen; voorts gewoonlijke prompte Expeditie.

Verkoop van een Huis en Bakkerij te Blaauwhuis.

De Notaris E. T. KUIPER, te Bolsward, zal publiek, bij strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Eene kapitale hecht en sterk gebouwde HUIZING met daarin verbondene nerngrijke BROODBAKKERIJ, SCHUUR en STALLING voor 2 Koeijen, BLEEKVELD, ERVE, TUIN en SCHIPHUIS c. a., in de gebuurte Blaauwhuis onder Westhem, thans door *Auke Lieuwes Zilder* en *Vrouw* als eigenaren bewoond; den 12 Mei 1843 vrij te aanvaarden.

Wie hieraan gading maken, komen op Donderdagen den 25 Augustus 1842, bij de beschrijving, en den 8 September daaraanvolgende, bij de finale toewijzing, telkens des namiddags om 3 uur, ten huize van *H. L. Franzen*, in het Bontpaard te Bolsward, en koopen opdan voor te lezen Conditien, die intusschen ten Kantore van den Notaris voornoemd, te vernemen zijn.

VERKOOP VAN HAVER. — De Notaris A. ALMA, te Bergum, zal, op Donderdag den 25 Augustus 1842, te 4 ure na den middag, in de Herberg van *Sipke Fransbergen*, aan den Straatweg, onder het behoor van Eestrum, presenteren te verkoopen:

De HAVERVRUCHT van ongeveer 3 bunder Lands, *de Koevenne* genaamd, gelegen onder Koten aan het Vaaswater, in eigendom behoorende aan *Hendrik Liebbes van der Kooi*, Landbouwer aldaar; en zulks in 8 perceelen.

MR. A. VAN SLOOTEN, Notaris te Dokkum, zal publiek, tegen verhooggeld, finaal presenteren te verkoopen, op den 26 Augustus 1842, des avonds ten 6 ure, aan het Locaal in den Tuin van *F. Osinga*, buiten de Hantumerpoort bij Dokkum:

a. Eene groote HEEREN HUIZINGE en TUIN, waarin onderscheidene ruime en wel ingerigte Woonkamers worden gevonden, ruime Zolders en Bergplaatsen, Bak en Put, benevens een Bleek naast den net aangelegden Tuin, bevoorregt met een mandeelige Steeg. — In twee perceelen; waarop geboden is de *zeer geringe som* van *f* 2633.

b. Eene ARBEIDERSWONING, naast den Tuin van het vorige perceel; waarop geboden is *f* 153.

Beide perceelen staande en gelegen te Dokkum, in wijk A, nos. 154 en 146, en bewoond het perceel: *a* door den Heer Rijks-Ontvanger *Crommelin*, en *b* door *A. O. Rosema*.

Den 12 Mei 1843 vrij ter bewoning te aanvaarden.

DEZELFDE NOTARIS, zal, op tijd en plaats als boven, provisioneel veilen:

Eene, voor korte jaren zeer verfraaide en steeds goed onderhoudene HEEREN HUIZING, met onderscheidene Beneden- en Bovenvertrekken, Zolders, Kelder, Keuken, PLAATS, BLEEK, TUIN, SCHUUR, met Stalling en Jeneverbranderij en vele gerijfelijkheden, staande en gelegen aan de Breëstraat, en uitkomende aan de Ooster-Cingel te Dokkum; geschikt voor vele affaires.

Bewoond en gebruikt door den Eigenaar *F. Osinga*.

Den 12 Mei 1843 te aanvaarden.

Verkoop eener PEL- en ROGGEMOLEN.

MR. H. VAN BOLHUIS, Procureur en Notaris te *Leens*, zal, ten verzoeke van H. POTT en Vrouw, op Zaturdag den 27 Augustus 1842, des voormiddags te 10 uren, ten huize van den Koopman *L. D. Kuipers*, te *Houwerzijl*, publiek, ter verkoop presenteren:

Eenen hecht-sterken en welgebouwden PEL- en ROGGEMOLEN, *de Vrije Wind* genoemd, met deszelfs GEREEDSCHAPPEN en WERF, zijnde eigen Grond, staande en gelegen te *Houwerzijl*, gemeente *Leens*. Om te aanvaarden op November eerstkomende.

De Notarissen HANEKUIJK, te Harlingen en STINSTRA, te Franeker, zullen, op Zaturdag den 3 September 1842, finaal, des namiddags ten 2 ure, in de Dorpsherberg te Pietersbierum, verkoopen:

Eene heerlijke ZATHE en LANDEN, met de daarop staande sterke en uitmuntend ingerigte HUIZINGE en SCHUUR, HOVINGE, LIJTSHUIS en ARBEIDERSWONING, alles groot 28 bunder 13 roede 27 el Bouw- en Greidlanden, staande en gelegen aan den Rijdweg onder den dorpe Pietersbierum, belast met 21½ Dijksfloreen, bij den eigenaar *Dirk Teunis van der Meij* bewoond en gebruikt; te aanvaarden de Bouwlanden dadelijk bij de toewijzing, de Greidlanden op St. Petri, en de Gebouwen op den 12 Mei 1843; zulks in 21 perceelen, en op Voorwaarden bij gemelde Notarissen en bij den Heer J. STINSTRA, te Franeker te vernemen.

Brandwaarborg-Maatschappij

ONDER DIRECTIE VAN DE HEEREN J. J. DE BOER & ZOON, TE *ZWOLLE*.

Dagelijks worden GEBOUWEN, MEUBELEN en HUISGERADEN, KOOPMANSGOEDEREN, GEREEDSCHAPPEN enz., in bovengenoemde, zeer solide en goedkoope Maatschappij, opgenomen.

Iemand zijne Goederen willende verassureren, vervoege zich bij den Correspondent S. P. HEIJMANS,

Ewal, letter I, no. 34, te Leeuwarden.

Onderlinge Brandwaarborg-Maatschappij

ONDER DIRECTIE VAN DE HEEREN J. J. DE BOER & ZOON, TE *ZWOLLE*.

Aangiften ter Verzekeringen van GEBOUWEN, MEUBELEN, KOOPMANSGOEDEREN en GEREEDSCHAPPEN, in bovengenoemde zoo zeer bloeijende en solide Maatschappij, kunnen dagelijks geschieden bij de Ondergeteekende Correspondenten, bij wien de Reglementen en nadere inlichtingen te bekomen zijn.

D. H. VAN HASSELT, *te Harlingen.*
A. JORRITSMA, *te Dockum.*

Uit de hand te koop:

Een klein snelzeilend JAGT, met TOEBEHOOREN, verders eene compleete BAARSVISSCHERIJ, waaronder een AAK, zoo goed als nieuw, twee span ZEILEN, waarvan een nieuw, 40 stuks, meest alle nieuw gebreide NETTEN, enz. — Alles te bevragen bij B. SCHAAFSMA, Boekhandelaar te Dockum. Brieven franco.

De Curator in het faillissement van J. VAN GELDEROP, te Joure, roept door deze op de vroeger niet opgekomene schuldeisschers van dezen failliet, ter bijwoning van de nadere vergadering ter verificatie der schuldvorderingen, welke plaats zal hebben op Donderdag den 8 September eerstkomende, des voormiddags te elf uren, in het gebouw van Justitie te Heerenveen.

Heerenveen, den 16 Augustus 1842.

De Curator voornoemd,
Mr. A. VAN DER LAAN.

De Ondergeteekende, door de Provinciale Commissie van Onderwijs in Vriesland geëxamineerd, en door het Edel Achtbaar Bestuur dezer stad geadmitteerd zijnde, als HUIS-ONDERWIJZER in de FRANSCHE TAAL, beveelt zich ten vriendelijkste aan zoodanig bij zijne Stadgenooten aan.

IJ. TULP,
ten huize van zijnen Vader, op de Waze, letter D, no. 45, te Leeuwarden.

L E E S H I E R.

De ondergeteekende maakt bij deze aan zijne Stad- en Landgenooten bekend, dat hij de aanmerkelijk vertimmerde en verbeterde Beurtman *Anna Sophia*, van *H. G. Hospes* en *F. M. Galama*, heeft overgenomen, en van de Stedelijke Regeringen van WORKUM en AMSTERDAM concessie heeft bekomen, om daarmede in de vaste beurt tusschen die beide Steden, alsmede op ENKHUIZEN, te varen. Hij beveelt zich alzoo in de gunst van het Publiek, en zal trachten door eene allezins voldoende inrigting van zijn Schip, door eene nette en zindelijke bediening, en door de meest mogelijke accuratesse, zich het algemeen vertrouwen te verwerven.

J. KOCH.

In antwoord op de onwaarachtige en kwaadaardige *voorgevens* van H. DE JONG, omtrent wiens moraliteit en waarheidsliefde bij zijne veeljarige patronen alle noodige inlichtingen kunnen ingewonnen worden, dient alleen het volgende:

Dat EEN IEDER bij de Ondergeteekenden de *eigenhandige* brieven van H. DE JONG kan *lezen*, dat hij de Goederen van de Ondergeteekenden heeft *verlangd*, maar dat hem die zijn *geweigerd*.

Daardoor wordt het genoegzaam opgehelderd, waarom hij thans die Goederen tracht te *beswalken*, — om dezelfde reden waarom de Vos de druiven zuur en wrang noemde, welke buiten zijn bereik geplaatst waren.

Verder antwoord is de man, en zijne advertentie ONWAARDIG.

Amsterdam, Augustus 1842. PIK & COMP.

De Apotheker VAN HARINXMA, op de Nieuweburen alhier, heeft de eer te berigten, dat hij wederom voorzien is van het Florentijnsche BORST-DROP van Dr. *Ricci*, à 30 Cs. — zijnde een zacht, aangenaam, oplossend en borstversterkend middel; — voorts debiteert hij successivelijk, Prof. *Hoffmann's* SLIJM- en MAAGPILLEN à *f* 1; — Prof. *Hufeland's* huishoudelijke LAXEERPILLEN à 25 Cs.; — Dr. *Coulon's* VOORBEHOEDMIDDEL in het ROODVONK à 80 en 40 Cs.; — Dr. *Jacquin's* MAAGPOEDER à 60 Cs.; — Dr. *Roche's* uitwendig KINKHOEST-MIDDEL à *f* 1; — Prof. *Hoffmann's* KINDER-TANDKORALEN à 75 Cs.; — Vorstelijk TANDPOEDER, à 60 Cs.; LIMONADE-POEDER à 30 Cs.; — puik CHOCOLADE à *f* 1 de 5 ons; duurzame SCHRIJFINKT à *f* 1 de fl. en minder; — groen, aangenaam PLANTEN-BITTER (Extrait d'absinthe) à 30 Cs.; — *Guillie's* versterkend SLIJM-ELIXIR à *f* 3; — STOUCHTON en CURAÇAO ELIXER à *f* 1,20 de fl.; GOMMA voor Teering en Borstkwalen; — SOURCE DE VIE; — PÂTE PECTORALE enz. enz.; — terwijl hij, op herhaald aanzoek, in voorraad houden zal het

LIQUEUR AUX OEUFS DE POULE, of de zoo wel bekende ADVOCATE-BORREL, zeer zuiver bereid en bijzonder aangenaam van smaak; ook ter verzending geschikt, als aan geen bederf onderhevig; à *f* 1 de halve flesch.

L E E S H I E R.

GEBR. DE LEEUW, hebben de eer, het geëerde Publiek bekend te maken, dat zij zich alhier gevestigd hebben met hunne VERWERIJ, bestaande in het verwen van Meubelbehangsels, Draperien, Zijden en Wollen Kleederen, Dames Hoeden, Linten, Schwals, Doeken, Kanten, Voiles, enz. Belovende eene prompte, civiele en spoedige bediening.

Woonplaats letter E, no. 168, in den Zak.

DEFINITIEF VERTREK DEZE WEEK.

F. CANONGETTE, Boek- en Papierhandelaar te *Amsterdam*, is voor de *laatste keer* in Leeuwarden uitgepakt, bij KINGMA, in het groote locaal van DEN WIJNBERG, over de Amicitia, met *postpapier* 4°. tot 3 c. de 6 vellen; *schrijfpapier* tot 13 c. de 24 vellen; *teekenpapier* tot 5 c.; *teekenpotlooden* en andere tot 4 c. de 12; *stalen pennen* tot 25 c. de 144; *zakpenhouders* tot 2½ c.; *best lak; ouwels; visitekaarsjes, school- en zakboekjes; envelopjes, gom-elastiek, pennen, poliaffiloir enz.; was- en scheer geparfumeerde zeepjes*, tot 5 c. enz.; *LIVRES ITALIENS, ALLEMAND ANGLAIS, et FRANÇAIS*; de tous genres, littérature; histoire, romans, sciences, éducation, piété, morale, &c. &c.; *grammaires et dictionnaires* pour toutes les langues, &c. voir les catalogues gratis avec *RABAIS de* 10 *à* 80 % *sur le cours habituel.*

NB. Men verkoopt niet voor minder dan 50 ct. te gelijk.

Wordt bekend gemaakt dat de geannonceerde HARDDRAVERIJ te *ASSEN*, op WOENSDAG den 24 AUGUSTUS 1842, om een *PAAR met ZILVER BEWERKTE HOOFDSTELLEN*, op dien dag zal plaats hebben des *namiddags* te *twee uren*, terwijl de *keuring* der *Paarden*, die geene *Konings* of *stads Prijs* of *Premie* gewonnen mogen hebben, zal worden gehouden te *elf uren* des voor- middags, ten huize van den Logementhouder VAN ERKELENS.

De Directie der voormelde Harddraverij,
A. S. NYSINGH.

Kaatspartij te Bozum.

Met consent van den Heer Grietman van Baarderadeel, gedenkt de Kastelein O. K. SIJTSMA, op Woensdag den 24 Augustus e. k., te laten Verkaatsen, en aan de winnaars vrij te vereeren: *Drie fraaije ZILVEREN LEPELS.* De Liefhebbers worden verzocht, zich dien dag vroegtijdig aan te geven.

Harddraverij te Langweer.

Met consent van het Grietenijbestuur van Doniawerstal, gedenkt de Kastelein R. DE JONG, aldaar, op Donderdag den 25 Augustus 1842, des namiddags ten 2 ure, te laten Verharddraven, en vrij te vereeren:

Eene fraaije PENDULE; door Paarden die geen Goud of Zilver onder den Man hebben gewonnen, (als driejarig uitgezonderd) en tot genoegen der Keurmeesters zijn. — De aangifte der Paarden wordt vroegtijdig verzocht.

Hardzeilpartij te Wartena.

Met consent van het Edel Achtbaar Bestuur van Idaarderadeel, gedenkt de Kastelein G. O. FEENSTRA, op Zaturdag den 27 Augustus e. k., te laten Verhardzeilen: *Eene ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS*; door Booten van 4 el 760 streep en daar beneden.

Met consent van het Edel Achtb. Bestuur van Barradeel, gedenken A. S. BOOMSMA en eenige Liefhebbers te Sexbierum, bij gelegenheid van de Kermis aldaar, welke, volgens bepaling van het Bestuur, op den 28, 29 en 30 dezer zal worden gehouden, op Maandag den 29 Augustus e. k. te laten Verkaatsen, en aan de winnaars vrij te vereeren: *Eene fraaije ZILVEREN BRANDEWIJNSKOP*, tot Prijs; en ZES GULDEN tot eene Premie.

Biljartpartij te Bolsward,

In de Societeit de Doele, op Woensdag den 31 Augustus 1842, des morgens ten 10 ure, om *eene fraaije ZILVEREN ZAK-TABAKSDOOS*, tot Prijs, en *eene nader te bepalene PREMIE*; waartoe alle Liefhebbers buiten de stad worden uitgenoodigd. De aangifte zal in persoon of door vrachtvrije brieven, bij den Societeithouder D. G. BIJLSMA, moeten geschieden; zullende de inschrijving openstaan, tot des morgens 9 ure van genoemden dag, als wanneer dadelijk de loting zal plaats hebben.

Aan twee Jongelingen, die mogten verlangen voor het Akademisch Onderwijs te worden opgeleid, wordt, op billijke voorwaarden, de gelegenheid daartoe aangeboden in eene der voornaamste steden van Vriesland. Adres bij den Boekhandelaar W. EEKHOFF, te *Leeuwarden.*

A. P. BLOEMEN, Apotheker en Chemist te Sneek, vraagt met 1mo November een BEDIENDE, goed kunnende Recepteren en van een best zedelijk gedrag. Iemand hierop reflecterende, adressere zich in persoon of met gefrankeerde brieven.

Twee KASTENMAKERSKNECHTS, hun werk in het eiken- en mahoniehout goed verstaande, liefst ongehuwd, vast werk verlangende, per stuk, tegen billijk salaris, kunnen direct, na zich liefst in persoon, te hebben aangemeld, werk bekomen bij T. B. KRAMER, Mr. Kastenmaker te Meppel.

Een BAKKERSKNECHT, zijn werk goed verstaande, kan dadelijk werk bekomen bij T. BUITENRUST, onder Midlum. *Brieven franco.*

Men vraagt in eene Boerderij eene MEID, van middelbare jaren, geschikt om ook als Huishoudster werkzaam te zijn. Onderrigt met franco brieven bij R. J. ZIJLSTRA, bij de voormalige Hoeksterpoort te Leeuwarden.

P. N. VAN KAMPEN, Boekhandelaar te Amsterdam, geeft uit en heeft verzonden:

I. EENE KROON VOOR KAREL DEN STOUTEN, door A. L. G. TOUSSAINT. Één Deel, met Vignet op staal, *f* 3.

II. E. L. BULWER, De familie Beaufort, of Nacht en Morgen in het Menschelijk leven; 3 Deelen, met Vignetten . . . . *f* 8,50.

III. I. F. COOPER, Mercedes van Castilie. Een Verhaal uit de dagen van Columbus; 3 Deelen, met Vignet . . . . *f* 8,20.

IV. Mad. VERMEHR, née BROUWER, Catherine Ivanhof, ou résignation et devoir. Orné d'un portrait . . . . *f* 1,40.

V. F. A. C. HENNICKE, Anna Judson, de dienstmaagd des Heeren in Birma; uitgegeven ten voordeele van het Nederlandsche Zendelinggenootschap *f* 0,90.

De echt Christelijke geest, in dit laatste boekje doorstralende, en het goede doel, daarmede beoogd, strekke het ter aanbeveling bij allen, die het wel meenen met Godsdienst en Christendom.

S. & J. LUCHTMANS, te Leiden, hebben uitgegeven en verzonden:

DE ANNULO SATURNI commentatus est E. M. BEIMA, *Mus. Hist. Nat. Publ. Conservator.*

TER LEEUWARDER COURANTDRUKKERIJ.